

องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา
ของครูมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6

นายวิเชียร จิตทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

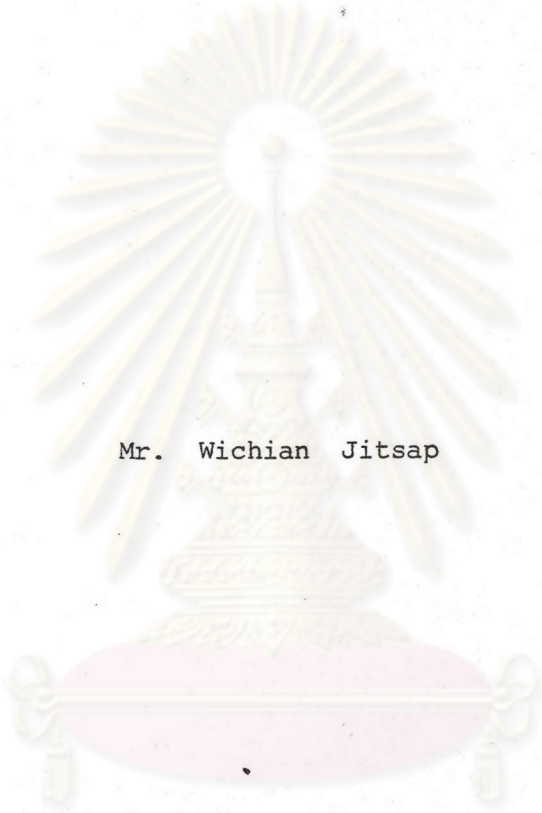
ISBN 974-578-851-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017317

117849515

FACTORS RELATING TO THE ADOPTION OF INNOVATION
IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY OF SECONDARY SCHOOL
TEACHERS , EDUCATIONAL REGION SIX

Mr. Wichian Jitsap

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio - Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

หัวข้อวิทยานิพนธ์

องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยี

การศึกษาของक्रमัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6

โดย

นายวิเชียร จิตทรัพย์

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

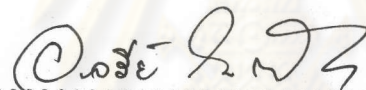
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

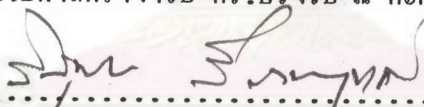

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรไภย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง) และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิรุฬห์ สีลาพฤทธิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท)

วิเชียร จิตทรัพย์ : องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยี
การศึกษาของครูมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 (FACTORS RELATING TO THE
ADOPTION OF INNOVATION IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY OF SECONDARY
SCHOOL TEACHERS, EDUCATIONAL REGION SIX) อ.ที่ปรึกษา :
พศ.ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 94 หน้า. ISBN 974-578-851-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการ
ศึกษาของครูมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้าน
สภาพของครูผู้สอน ด้านสภาพสังคมในโรงเรียน ด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร และด้านคุณสมบัติ
ของนวัตกรรม กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาของครูมัธยมศึกษา และ (3) ศึกษา
ว่าองค์ประกอบใดที่มีส่วนร่วมในการอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยี
การศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 374 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 มีการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา
อยู่ในระดับมาก
2. ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางด้านสภาพของครูผู้สอน
ด้านสภาพสังคมในโรงเรียน ด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร และด้านคุณสมบัติของนวัตกรรมกับการ
ยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาของครูมัธยมศึกษา พบว่าไม่มีตัวทำนายใดที่มีความสัมพันธ์
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Stepwise Method) เพื่อ
คัดเลือกตัวแปรที่ดีที่สุด พบตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
คือ เพศ บุคลากรในโรงเรียนที่เสียสละและอุทิศเวลาให้กับการทำงาน และผู้บริหารสนับสนุนการ
ศึกษาต่อของครูในโรงเรียน ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยี
การศึกษาได้ร้อยละ 6.10

ภาควิชา โสภศาสตร์ศึกษา
สาขาวิชา โสภศาสตร์ศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

WICHIAN JITSAP : FACTORS RELATING TO THE ADOPTION OF INNOVATION IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS, EDUCATIONAL REGION SIX. THESIS ADVISOR : ASS. PROF. ONJAREE NATAKUATOONG, Ph.D. 94 pp. ISBN 974-578-851-1

The purposes of this research were (1) to determine the adoption of innovation in educational technology of secondary school teachers in educational region six, (2) to study relationships between teacher factors, school structure factors, administrators' supports factors, innovation characteristics factors and the adoption of innovation in educational technology of secondary school teachers, and (3) to identify predictor variables in the adoption of the educational technology. The sample were 374 secondary school teachers in educational region six.

The findings revealed that :

1. Secondary school teachers in educational region six highly adopted innovation in educational technology.
2. There were no statistically significant relationships between teacher factors, school structure factors, administrators' supports factors, innovation characteristics factors and the adoption of innovation in educational technology of secondary school teachers.
3. In stepwise multiple regression analysis, the predictor variables were able to account together for 6.10 % of the variance in the adoption of innovation in educational technology : sex, donational school teachers and administrators' support.

ภาควิชา โสภคศึกษา
 สาขาวิชา โสภคศึกษา
 ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อผู้พิมพ์
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจแก้ไขสิ่งบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา นอกจากนี้ยังได้รับ ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์หลายประการจาก รองศาสตราจารย์ วิรุฬห์ ลีลาฤทธิ์ รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณวิไล ทองแผ่ และคุณภาสกร เต๊ะชันหมาก ที่ให้ความช่วยเหลือ ในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์และให้คำปรึกษา แนะนำอย่างดียิ่ง

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณสมพิศ จิตทรัพย์ ผู้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

วิเชียร จิตทรัพย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	6
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา	9
การยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	23
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	24
	การสร้างเครื่องมือ	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล	28
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
	ตอนที่ 1 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	31
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์เกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา	37
	ตอนที่ 3 วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธภาพของครู ระหว่างองค์ประกอบทางด้านสถานภาพของครู ผู้สอน โครงสร้างสังคมในโรงเรียน การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน คุณสมบัติ ของนวัตกรรมกับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา พร้อมทั้งค้นหาตัวทำนายที่ดี ในการอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับ นวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา และสร้าง สมการทำนาย	37
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
	ข้อค้นพบ	60
	อภิปรายผล	63
	ข้อเสนอแนะ	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	75
ประวัติผู้เขียน	94

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 จำแนกตามเพศ ...	31
2	จำนวนครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ศึกษา	32
3	จำนวนครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 จำแนกตามประเภท การดำเนินการสอน	33
4	จำนวนครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 จำแนกตามงานที่รับ ผิดชอบ	34
5	จำนวนครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 จำแนกตามการได้รับ ความรู้ และประสบการณ์ด้านนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา	35
6	จำนวนครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 จำแนกตามขนาดของ โรงเรียนที่สอน	36
7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนายกับตัวทำนาย และตัว ทำนายกับตัวเกณฑ์ในองค์ประกอบสถานภาพของครู	39
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวทำนายที่ได้รับ การคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอยในองค์ประกอบด้านสถานภาพ ของครู กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ เปลี่ยนแปลง (R^2 - change) จากการเพิ่มตัวทำนายที่ ละตัว และค่าเอฟ (F) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่เพิ่มขึ้น	41

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (b) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวทำนาย (S.E.b.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าที่ (t) สำหรับทดสอบ b ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (S.E.est.) และค่าคงที่ของสมการทำนาย (a) ที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณจากองค์ประกอบด้านสถานภาพของครู	42
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนายกับตัวทำนาย และตัวทำนายกับตัวเกณฑ์ในองค์ประกอบทางด้านโครงสร้างของสังคมในโรงเรียน	44
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนายกับตัวทำนาย และตัวทำนายกับตัวเกณฑ์ในองค์ประกอบทางด้านกำรสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน	46
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวทำนายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอยในด้านองค์ประกอบด้านการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่เปลี่ยนแปลง (R^2 - change) จากการเพิ่มตัวทำนายทีละตัว และค่าเอฟ (F) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่เพิ่มขึ้น	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (b) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวทำนาย (S.E.b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าที่ (t) สำหรับทดสอบ (b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (S.E.est.) และค่าคงที่ของสมการทำนาย (a) ที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณจากองค์ประกอบทางด้านโครงสร้างของสังคมในโรงเรียน.....	49
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนายกับตัวทำนาย และตัวทำนายกับตัวเกณฑ์ในองค์ประกอบทางด้านคุณสมบัติของนวัตกรรม.	51
15	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนายกับตัวทำนาย และระหว่างตัวทำนายกับตัวเกณฑ์ในองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน	53
16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (T) ระหว่างตัวทำนายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอยจากองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่เปลี่ยนแปลง ($R^2 - \text{Change}$) จากการเพิ่มตัวทำนายทีละตัว และค่าเอฟ (F) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่เพิ่มขึ้น	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

17	คำสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (v) คำสัมประสิทธิ์ การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (g) คำความคลาด เคลื่อนมาตรฐานของตัวทำนาย (S.E.b) คำสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าคงที่ (t) สำหรับทดสอบ คำความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (S.E.est.) และค่าคงที่ของสมการทำนาย (a) ที่ได้จากการวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณในทั้ง 4 องค์ประกอบ	57
----	---	----

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย